

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ. КОМПОЗИТОРСЬКА ТВОРЧІСТЬ ТА ВИКОНАВСТВО

ТЕТЯНА ГУСАРЧУК

ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ МИКОЛИ ГОБДИЧА В АСПЕКТІ ОСОБИСТІСНОЇ ДЕТЕРМІНАЦІЇ

Об'єктом дослідження є творча діяльність знакової постаті сучасної української музичної культури – засновника й незмінного керівника Муніципального камерного хору «Київ», лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, заслуженого діяча мистецтв України Миколи Гобдича. Внесок його у розвиток національного музичного мистецтва є незаперечним, його діяльність у різних її аспектах загалом відома, адже розгорталася на наших очах. Спробуємо розглянути її з дещо незвичного погляду детермінації її спрямування, змісту, характеру особистісними рисами музиканта, що становитиме предмет дослідження і, сподіваємося, допоможе краще зрозуміти творчий феномен митця.

Детермінізм як один із головних пояснювальних принципів наукового пізнання передбачає пояснення феноменів, що вивчаються, закономірною взаємодією доступних емпіричному контролю факторів і виступає передусім у формі причинності (каузальності) як сукупності обставин, що передують у часі певній події, зумовлюючи її¹. У музикознавчій літературі проблему детермінації творчої діяльності му-

---

¹ Петровский А. В., Ярошевский М. Г. История и теория психологи : в 2 т. / А. В. Петровский, М. Г. Ярошевский. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1996. – Т. 1. – С. 291.

зиканта його особистісними властивостями досліджували М. Блінова, А. Готсдінер, Є. Йоркіна, О. Катрич, К. Мартінсен, Г. Нейгауз, В. Петрушин, Г. Побережна, О. Соколов, Б. Теплов, Г. Ципін, Б. Яворський та ін. У сфері диригування проблеми «особистість – творчість» торкається Г. Єржемський. Ю. Ткач вивчає питання специфіки диригентської інтерпретації та індивідуального виконавського стилю на прикладі діяльності Національної заслуженої академічної капели «Думка».

Однак у працях усіх названих авторів проблема «особистість – творчість» розглядалася у площині визначення типу творчості, який переважно виявляється у творчій діяльності митця, що характеризувало індивідуальність надто узагальнено, адже, вона завжди багатша за будь-який тип¹. Підійти ближче до розуміння витоків творчої індивідуальності можна, як видається, використовуючи якомога ширше коло типологій, що сприятиме створенню більш об'ємного, а відтак більш достовірного творчого портрету.

Спробуємо розглянути з погляду різних типологій особистості постать Миколи Гобдича. Мета статті – виявити комплекс домінантних особистісних чинників, які суттєво вплинули на формування змісту та характеру його творчої діяльності. Новизною означеного підходу до аналізу явищ музичного мистецтва й передбачуваною можливістю за його допомогою глибше зрозуміти творчу індивідуальність митця в її зумовленості індивідуально-особистісними детермінантами визначено актуальність обраної теми.

---

¹ «Під індивідуальністю, – писав К. Юнг, – я розумію будь-яку психологічну своєрідність і особливість індивіда (усе, що не колективне). Навряд чи можна говорити про індивідуальність окремих психологічних елементів, а лише про індивідуальність їх своєрідних і єдиних у своєму роді групувань та комбінацій» (Юнг К. Г. Психологические типы / К. Г. Юнг ; пер. с нем. С. Лорис, перераб. и дополн. В. Зеленским ; под общ. ред. В. Зеленского. – СПб. ; М. : Планета, 1995. – С. 522).

Микола Миколайович Гобдич народився 28 березня 1961 р. у прикарпатському містечку Битків Надвірнянського району Івано-Франківської області. Закінчивши вісім класів, вступив до Дрогобицького музичного училища, у якому навчався з 1976 до 1980 рр. за двома спеціальностями – хорове диригування та акордеон. У диригентсько-хоровій галузі отримав різнобічну підготовку, два роки навчаючись у О. Циглика і два роки – у І. Циклінського. У 1980–1985 рр. навчався на диригентсько-хоровому факультеті Київської державної консерваторії імені П. І. Чайковського: з фаху – у В. Чуби, з хорового класу – у П. Муравського, з читання хорових партитур – у Н. Андрос; слухав введення у фах у Л. Венедиктова. Кураторами у групах на факультеті були М. Берденников та М. Кречко. Одне з найяскравіших студентських вражень – сольфеджіо у класі Т. Бондаренко.

Паралельно з навчанням у консерваторії у 1983–1984 рр. Микола Гобдич працює хормейстером у Чоловічій капелі імені Л. Ревуцького. З 1984 до 1990 рр. він – диригент Державної заслуженої академічної капели України «Думка», і, нарешті, з 1991 року – художній керівник і головний диригент камерного хору «Київ», який він очолив, будучи вже досвідченим диригентом-хормейстером.

Двадцять років хору «Київ» – це більше тисячі концертних виступів¹ на сценах двадцять однієї країни світу, це низка лауреатських звань², це широка географія участі у фестивалях і днях культури у країнах Європи.

---

¹ Тисяча триста першим був виступ хору на урочистому відкритті XXII Міжнародного фестивалю «Київ Музик Фест» 24 вересня 2011 р. у Колонному залі імені М. В. Лисенка Національної філармонії України.

² Хор є володарем Золотого диплому на Першому конкурсі хорів імені Р. Шумана (Цвікау, Німеччина, 1992 р.), Першої премії на XII конкурсі церковної музики (Хайнувка, Польща, 1993 р.), Гран Прі на VI Міжнародному хоровому конкурсі (Слайго, Ірландія, 1993 р.), Другої премії на 49 Міжнародному хоровому конкурсі (Планголен, Валія, 1994 р.), Гран Прі на XX конкурсі серед лауреатів попередніх років (Хайнувка, Польща, 2001 р.).

У програмах хору «Київ» представлено значну частину української духовно-музичної спадщини – музику Середньовіччя (давньоукраїнська церковна монодія), Бароко (М. Дилецький, С. Пекалицький, І. Домарацький, Г. Левицький), Класицизму (М. Березовський, Д. Бортнянський, С. Дегтярьов, А. Ведель), романтизму (М. Вербицький, М. Лисенко, Я. Яциневич, О. Кошиць, М. Леонтович, К. Стеценко), українські народні пісні різних жанрів, творчість українських композиторів ХХ – початку ХХІ ст. (Б. Лятошинського, В. Сильвестрова, М. Скорика, Л. Дичко, Є. Станковича, Ю. Алжнева, В. Степурка, М. Шуха, О. Яковчука, В. Зубицького, А. Гаврилець, В. Рунчака, В. Польової), твори зарубіжних композиторів XVI – ХХ ст. (А. Лотті, Н. Йомеллі, К. Монтеверді, А. Вівальді, Дж. Россіні, Й. С. Баха, В. Моцарта, Р. Шумана, А. Брукнера, Ю. Голле, Ф. Швенка, С. Багватті, В. Бьорда, Т. Морлі, Дж. Тавенера, М. Равеля, Ф. Пуленка, К. Дебюссі, А. Онегера, К. Пендерецького, Р. Твардовського, О. Архангельського, П. Чайковського, С. Рахманінова, П. Чеснокова, О. Гречанінова, К. Шведова, Г. Свиридова).

Вийшли у світ 39 компакт-дисків із записами національної та зарубіжної музики, причому більшість із представлених у них творів записано вперше.

На базі хору створено «Бібліотеку хору “Київ”» – серію нотних видань національних хорових партитур від Середньовіччя до сучасності, започатковану 1996 року. Цей аспект творчої діяльності Миколи Гобдича хочеться особливо підкреслити. Специфікою видавництва є його концепційна послідовність – видання української хорової, передусім духовної музики минулого і сучасності. Особливістю діяльності М. Гобдича є також тісна співпраця митця з українськими музикознавцями, що, безумовно, підвищує наукову вагу видань, забезпечує М. Гобдичу не лише доступ до нотних джерел – автографів композиторів XVII – початку ХХ ст., рукописних копій, стародруків, а й спрямовує його пошук нотних

матеріалів. Важливе значення надає диригент редагуванню словесного тексту творів: церковнослов'янська мова подається в українській транслітерації, здійсненій А. Кутасевичем та Г. Куземською. На сьогодні у каталозі «Бібліотеку хору “Київ”» налічується понад двісті найменувань, серед яких одинадцять нотних збірників повних зібрань творів українських композиторів, виданих вперше.

В особистості і, відповідно, у характері діяльності Миколи Гобдича вражають такі риси, як фанатична відданість ідеї, обраній меті, цілеспрямованість, завзятість, навіть затятість, фантастична працездатність, а ще – плано-мірність, систематичність, точність у роботі, подеколи навіть до педантичності, практичність, організаторський талант, і, само собою, талант музичний, а до того, як видається, ще й літературний.

Безумовно, в особі Миколи Миколайовича ми маємо цікавий, багатогранний мистецький феномен, виявити особистісні детермінанти якого спробуємо за допомогою деяких традиційних і нетрадиційних підходів.

Найперше, на що можна звернути увагу, – це, звичайно, дата народження, адже, вона, за словами О. Александрова, є «професійною карткою для вивчення Природи і наряду розкриття своїх потенціалів»¹. За допомогою аналізу психоматриці, зробленої та витлумаченої на основі концепції О. Александрова, виявимо властивості, які іманентно мали бути притаманні М. Гобдичу, і серед них справді знаходимо ті, що наявні в реальності. Так, мабуть, перше, що привертає увагу, це сильний показник зацікавленості (три трійки²), який має

---

¹ Александров А. Ф. Даты и судьбы. Тайна дня рождения / А. Ф. Александров. – М. : РИПОЛ КЛАССИК, 2000. – С. 196. Тут і далі переклад з російської автора статті – Т. В. Гусарчук.

² За О. Александровим, кожна властивість вимірюється за такою шкалою: від однієї до п'яти цифр – наростання якості, далі – перевантаження якості, що може виявлятися в її гіпертрофії або, навпаки, у її гальмуванні. Це правило стосується як значення окремих цифр (від одиниці до

свідчити про здібності до точних наук (останні й справді легко свого часу давалися маестро), але в будь-якому разі значна кількість трійок вказує на велике зацікавлення чимось. Цілком зрозуміло, що таке зацікавлення, спричиняючи високу інтенсивність діяльності¹, позитивно впливає на працездатність, що підкріплюється непоганою енергетикою у психоматриці М. Гобдича (дві двійки). За словами самого М. Гобдича, та справа, якою він займається, цілковито володіє ним – настільки, що в нього практично немає хобі. І ось це вже є позитивним, хоча й ненормативним, варіантом «розвитку подій», адже, за О. Александровим, три будь-які цифри вказують на нестабільність відповідної якості. У випадку з трьома трійками це найчастіше виявляється у наявності різних інтересів, що призводить до зміни сфер діяльності². «Головне, що необхідно запам'ятати, – підкреслює О. Александров, – три трійки завжди відповідали зацікавленості наукою, а це означає, що людина зобов'язана розкрити свої можливості. Дуже цікаві результати можна отримати, якщо поєднати свої різноманітні зацікавлення в одну теорію»³. Тож варто очікувати від Миколи Миколайовича в майбутньому наукових узагальнень його різнобічного практичного досвіду.

У психоматриці М. Гобдича немає цифри сім, яка вказує на «запрограмоване» вищими силами призначення людини і відповідний захист з їхнього боку («число везіння»).

дев'ятки), так і значення ліній, які ними утворюються (горизонтальні, вертикальні лінії та діагоналі психоматриці).

¹ За визначенням видатного фахівця у галузі вивчення емоцій К. Е. Изарда, неодмінною умовою творчої діяльності є так звана емоція інтересу-збудження, якою забезпечується висока інтенсивність роботи, незважаючи на будь-які несприятливі умови, стан здоров'я, втому тощо (див.: Изард К. Э. Психология эмоций / К. Э. Изард; пер. с англ. – СПб.: Питер, 1999. – С. 426).

² Див.: Александров А. Ф. Даты и судьбы. Тайна дня рождения / А. Ф. Александров. – М.: РИПОЛ КЛАССИК, 2000. – С. 142–143.

³ Там само. – С. 144.

«Відсутність цифри 7 у психоматриці означає, що людина не піддає контролю з боку вищих сил (Природи, Світу, Всесвіту)»¹. «Справа в тому, – продовжує О. Александров, – що таких людей можна сміливо назвати “вільними митцями” у пошуках тих істин, які вони мають відкрити»².

Не зупиняючись на інших аспектах психоматриці, зауважимо, що вказуючи на низку властивостей особистості, які виявилися сприятливими для творчої діяльності Миколи Гобдича, вона все ж таки не пояснює феномену його постаті, залишаючи багато запитань. Це і не дивно, адже психоматриця – лише «вихідна позиція», яка багато що визначаючи, допускає і навіть передбачає можливості та варіанти розвитку (як, до речі, й численні типології особистості у працях К. Юнга, соціонічна, гомеопатична та ін.). Тож спробуємо звернутися до інших підходів.

За класичною астрологією, М. Гобдич – представник Овна, знака, який, як відомо, «відкриває» 21 березня астрономічний рік, символізуючи розквіт природних сил, пробудження їх Сонцем після зимової сплячки. І справді, Овни не схильні до в'ялого існування – це вроджені першопрохідці. У їхній характеристиці скористаємося висновками Г. Побережної³, яка вказує на такі позитивні риси Овнів: енергія, активність, ініціативність, уміння почати, ентузіазм, прямота, сила напору, подолання. Їхня головна властивість – динамізм (уже з дитинства непосидючі), як ніхто, рішучі й сміливі. Їхній девіз: тут і зараз⁴. Однак при вмінні почати, вони, за спостереженнями Г. Побережної, зазвичай не дово-

---

¹ Александров А. Ф. Даты и судьбы. Тайна дня рождения / А. Ф. Александров. – М. : РИПОЛ КЛАССИК, 2000. – С. 197.

² Там само. – С. 198.

³ Див. : Побережная Г. И. 12 дорог судьбы. – Вып. 1 : Судьба Овна / Г. И. Побережная ; Науч.-исслед. ин-т классич. астрологии. – К. : НИКА, 2000. – 24 с.

⁴ Там само. – С. 9.

дять справу до кінця¹. Як бачимо, при високій кореляції овенської характеристики образу Миколи Гобдича є й різке протиріччя, яке стосується такої визначальної ознаки діяльності, як її результативність. Справді, усе, що робить маестро, спрямоване на досягнення конкретного результату, і цей результат завжди досягається.

Унікальним кодом особистості є ім'я людини – поєднання звуків, здатне впливати на людську долю, «згусток інформації, давня спадщина, “позивний” ангела-охоронця», у якому поєднуються «вселенський та індивідуальний первні людини»². Так, володар імені Микола³ працелюбний, особливо коли виконує роботу, яка справді його цікавить. При цьому робота й хобі для Миколи зливаються в єдине ціле⁴. Наш герой не просто Миколай, а ще й Миколайович, а вони зазичай запальні, імпульсивні, вперті, пунктуальні. Це чудові фахівці, які переважають серед керівників будь-якого рангу⁵. Як видається, Микола Миколайович Гобдич багато в чому виправдовує і своє ім'я, і по батькові.

Спробуємо тепер поглянути на особистість М. Гобдича з погляду таких найвідоміших типологій, як система темпераментів, психологічні типи К. Г. Юнга та психосоціотипи, розроблені у соціонічній теорії. Отже, з погляду темпераментів не викликає сумніву належність маестро до холеричного типу з його енергійністю, імпульсивністю, ініціативністю, запальністю, здатністю з усіх сил працю-

---

¹ Побережная Г. И. 12 дорог судьбы. – Вып. 1 : Судьба Овна / Г. И. Побережная ; Науч.-исслед. ин-т классич. астрологии. – К. : НИКА, 2000. – С. 8.

² Магия имени / ред. З. В. Нечволода. – Донецк : ПКФ «БАО», 2005. – С. 1.

³ Ім'я Миколай, за твердженням авторів цитованої монографії, перебуває під захистом планети Марс, а саме він, як відомо, є покровителем знаку Овна.

⁴ Магия имени / ред. З. В. Нечволода. – Донецк : ПКФ «БАО», 2005. – С. 107.

⁵ Там само. – С. 218.

вати над обраною справою. Водночас загалом його образ видається більш світлим і позитивним, ніби з нахилом до сангвінічного типу, що й не дивно, оскільки у чистому вигляді темпераменти, як відомо, трапляються дуже рідко.

У системі психологічних типів, розроблених К. Г. Юнгом, та у соціонічній теорії (соціоніці) особистість Миколи Гобдича легко ідентифікується за двома параметрами, представленими дихотомічними парами: екстраверсія – інтроверсія та раціональність – ірраціональність. Не викликає жодних сумнівів його належність до екстравертних раціональних типів (у К. Г. Юнга таких типів два, у соціоніці – чотири). Зокрема, про яскраву екстравертність свідчить як стиль поведінки М. Гобдича, зокрема на сцені – розкутий, ефектний, розрахований на зорове сприйняття публіки, так і висока енергетичність, що уможливило інтенсивність і різноплановість діяльності – диригентської, педагогічної, організаційної, менеджерської, дослідницької (саме так слід визначити його підготовчу роботу з нотним матеріалом, якій він віддає значну частину свого часу, оскільки зазвичай ідеться про скрупульозний аналіз, нерідко текстологічний, зовсім невідомих, раніш не виконуваних творів як композиторів минулих століть, так і найновішої музики). Природним наслідком високої енергетичності й швидкості роботи екстраверта є висока продуктивність його діяльності (згадаймо кількість концертів, фестивалів, конкурсів, днів культури, у яких бере участь Камерний хор «Київ», кількість записаних ним компакт-дисків і підготовлених його керівником нотних видань). Мабуть, саме екстравертованістю особистості визначаються широта й тенденція до освоєння все більшого простору в усьому – як у надзвичайно широкій географії концертних виступів, так і в репертуарній політиці (створення величезної кількості нових програм, охоплення великих масивів музичного матеріалу, і не лише охоплення, а й активна участь у їхньому розширенні шляхом успішного стиму-

лювання сучасних композиторів до створення духовної музики). Раціональність, як один із найважливіших елементів типу, дуже чітко проявляється в роботі Миколи Миколайовича у формі виняткової точності й стратегічності (на багато років вперед) планування усіх форм діяльності – як концертної, так і видавничої, а також, звичайно, у суворому дотриманні всього запланованого, зокрема за строками виконання.

Складніша ситуація з визначенням двох інших елементів психосоціотипу: а) провідної психологічної функції (розумової або почуттєвої), що само по собі вже дало б нам можливість з'ясувати тип за К. Г. Юнгом, оскільки ми впевнені в екстравертності та раціональності нашого героя, а в цьому разі він може належати, за концепцією К. Г. Юнга, або до розумових екстравертів, або до почуттєвих екстравертів; б) першої допоміжної психологічної функції (інтуїції або відчуття). У цьому випадку довелося, не обмежуючись методом спостереження, застосувати метод тестування, а саме цифровий тест, широко вживаний у практиці соціоніки¹, за результатами якого Микола Гобдич визначив себе як представника розумового сенсорного типу, підтвердивши також констатовану нами раніше екстравертність та раціональність. У підсумку його тип, за К. Г. Юнгом, виглядає як розумовий екстравертний, за соціонічною теорією – як логіко-сенсорний екстраверт, або «адміністратор» – представник останньої, четвертої квадри (четвірки психосоціотипів), у житті і діяльності представників якої переважають гуманні та трудові цінності. Усі вони – миролюбні трудоголіки, а щодо конкретно визначеного типу, то його символічна назва говорить сама за себе: Микола Гобдич – трудоголік і прекрасний адміністратор.

---

¹ Филатова Е. С. Искусство понимать себя и окружающих / Е. С. Филатова. – СПб. : Дельта, 1999. – С. 349–350.

Однак чи можливо на цьому поставити крапку? Справді, обидві функції так званого его-блоку¹ – і ділова логіка² як провідна функція, і сенсорика відчуттів як перша допоміжна функція – не узгоджуються з характером творчої діяльності маестро. Точніше, ці функції не можуть детермінувати її як провідну сферу діяльності. Отже, виявивши раніше одну «кричущу» «типологічну неузгодженість» в особистості маестро, тепер наштовхуємося ще на дві інші. Підтвердження цьому протиріччю отримуємо, долучивши до наших роздумів східну філософію, адже логіці відповідає стихія Повітря, а сенсоричі – стихія Землі, коли ж в особистості творця-гуманітарія мають переважати якраз дві інші стихії – Вода, що символізує емоційність, та Вогонь – символ інтуїції. Утім, обидві психологічні функції – і інтуїція, і етика – також представлені у верхньому – ментальному кільці типу «адміністратор», утворюючи блок «супер-его» (в «адміністратора» це так звані інтуїція часу та етика емоцій). Виходить, що творча діяльність Миколи Миколайовича пов'язана не з провідним его-блоком, а саме із супер-его. Що ж, соціонічна теорія на цей рахунок має пояснення, стверджуючи, що протягом життя у людини можуть посилюватися різні блоки (пари функцій), наприклад, лівий або правий блоки ментального кільця тощо. Окрім того, нагадаємо, що за датою народження Микола Гобдич – Овен, до того ж яскравий,

---

¹ Див. інформаційну модель психосоціотипу «А» (за іменем її автора – Аушри Аугустінавічюте) (Гуленко В. В., Молодцов А. В. Соціоніка для керівника : в 2 кн. – Кн. II : Основы социанализа : метод. рекомендации / В. В. Гуленко, А. В. Молодцов. – 2-е изд. – К. : МЗУУП, 1993. – С. 8), провідний блок психотипу (Филатова Е. С. Искусство понимать себя и окружающих / Е. С. Филатова. – СПб. : Дельта, 1999. – С. 21–22, 38–39).

² Див. систему комунікативних одиниць (Филатова Е. С. Искусство понимать себя и окружающих / Е. С. Филатова. – СПб. : Дельта, 1999. – С. 19–20).

хоча й не в усьому типовий, представник цього знаку, а цей останній належить до стихії Вогню, і не просто належить, а очолює трійку вогняних знаків (Овен, Лев, Стрілець – така послідовність за інтенсивністю вияву стихії).

З усього зазначеного можемо зробити висновки. Микола Гобдич сам віднайшов свій шлях і напруцював багато тих особистісних рис, якими детермінується його діяльність, але які іманентно не представлені в його психометриці, а також не посідають провідних позицій у соціонічній моделі його особистості. Так само і в інших типологічних системах його особистість хоча й вимальовується досить виразно, усе ж таки всюди є певні неузгодженості із загальнотипологічними схемами, що стосується і темпераментних ознак, і астрології, і юнгівського психологічного типу. Отже, спільним тут є саме момент неузгодженості, яка за своєю сутністю в усіх системах проявлена не у вигляді заміни однієї або кількох рис іншими, а саме як «прирощення якості», додатково, ненормативно розвинені риси.

Хоча ціла низка виявлених і надзвичайно важливих рис особистості Миколи Миколайовича Гобдича, поза сумнівом, впливають на ті чи інші аспекти його творчої діяльності, усе ж таки визначальним у макро-масштабі, на наш погляд, є спрямованість особистості митця як найвищий – ментальний – щабель її структури, який включає в себе ідеали, принципи, установки, інтереси, мрії тощо. І в цьому аспекті надзвичайно важливими є не стільки дата народження або ім'я, скільки інші першопричини. Мабуть, це народні пісні, які співала мати, це портрет Тараса Шевченка в рідній хаті, це чудова прикарпатська природа і це феномен українського хорового мистецтва, який актуалізував в особі Миколи Гобдича достойного продовжувача славетних традицій і водночас яскравого новатора. Саме спрямованість особистості насамперед детермінувала свого часу діяльність Миколи Лисенка (до речі, теж Миколи і теж Овна!), та й не тільки його, звичай-

но. Л. Руденко висловила думку про те, що «високу місію Миколи Гобдича та хору «Київ» можна порівняти з місією видатного українського диригента Олександра Кошиця»¹. Саме так, адже безпрецедентна у наш час за своїм змістом і масштабом творча діяльність митця по-справжньому збагачує, урізноманітнює хорове мистецтво України, а хор «Київ» гідно репрезентує його по всьому світі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Александров А. Ф. Даты и судьбы. Тайна дня рождения / А. Ф. Александров. – М. : РИПОЛ КЛАССИК, 2000. – 480 с.
2. Гуленко В. В., Молодцов А. В. Соционика для руководителя : в 2 кн. – Кн. II : Основы социанализа : метод. рекомендации / В. В. Гуленко, А. В. Молодцов. – 2-е изд. – К. : МЗУУП, 1993. – 128 с.
3. Изард К. Э. Психология эмоций / К. Э. Изард ; пер. с англ. – СПб. : Питер, 1999. – 464 с.
4. Магия имени / ред. З. В. Нечволода. – Донецк : ПКФ «БАО», 2005. – 320 с.
5. Петровский А. В., Ярошевский М. Г. История и теория психологи : в 2 т. / А. В. Петровский, М. Г. Ярошевский. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1996. – Т. 1. – 416 с.
6. Побережная Г. И. 12 дорог судьбы. – Вып. 1 : Судьба Овна / Г. И. Побережная ; Науч. – исслед. ин-т классической астрологии. – К. : НИКА, 2000. – 24 с.
7. Руденко Л. Г. Шляхи відродження національної хорової культури / Руденко Л. Г. – Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : наук. журн. – К., 2009. – № 2 (3). – С. 151–152.
8. Филатова Е. С. Искусство понимать себя и окружающих / Е. С. Филатова. – СПб. : Дельта, 1999. – 368 с. ; ил.
9. Юнг К. Г. Психологические типы / К. Г. Юнг ; пер. с нем. С. Лорис, перераб. и дополн. В. Зеленским ; под общ. ред. В. Зеленского. – СПб. ; М. : Планета, 1995. – 718 с.

---

¹ Руденко Л. Г. Шляхи відродження національної хорової культури / Руденко Л. Г. – Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : наук. журн. – К., 2009. – № 2 (3). – С. 152.

Тетяна Гусарчук. Творча діяльність Миколи Гобдича в аспекті особистісної детермінації. Розглянуто особистісні детермінанти творчої діяльності Миколи Гобдича. Проаналізовано різні аспекти його праці – як хорового диригента, музичного редактора, дослідника у сфері музичної текстології, ініціатора й організатора хорового фестивалю та численних концертних програм. Зроблено спробу охарактеризувати домінантні типологічні риси особистості М. Гобдича, якими визначається його творча індивідуальність.

Ключові слова: особистість, типологія особистості, особистісні детермінанти творчої діяльності.

Татьяна Гусарчук. Творческая деятельность Николая Гобдича в аспекте личностной детерминации. Рассмотрены личностные детерминанты творческой деятельности Н. Гобдича. Проанализированы различные аспекты его работы – как хорового дирижёра, музыкального редактора, исследователя в сфере музыкальной текстологии, инициатора и организатора хорового фестиваля и многочисленных концертных программ. Осуществлена попытка определить доминирующие типологические черты личности Н. Гобдича, повлиявшие на его творческую индивидуальность.

Ключевые слова: личность, типология личности, личностные детерминанты творческой деятельности.

Tetiana Husarchuk. Mykola Hobdych's creative activity in the aspect of the personale determination. The personale determinantes of M. Hobdych's creative activity have been considered. Author analyses the different aspects of his work – as a choir conductor, musical editor, investigator into the sphere of musical textology, the initiator and organizer of choir festival and numerous concert programmes. Attempt to define the dominationg typological lines of the M. Hobdych's person, which are his creative individuality has been carried out.

Key words: the person, typology of the person, personal determinants of creative activity.